

Хмельницька обласна універсальна наукова бібліотека

Відділ наукової інформації та бібліографії

По той бік сонця

**Інформаційний бібліографічний список
до 115-річчя від дня народження
Олекси Федоровича Влизька**

Хмельницький
2023

*Але найбільше нещасна країна, це рідна країна моя.
Хай здохне володар її. – Ніколи не поклонюсь йому я.*
О. Влизько, Книга балад

Олекса Влизько народився 17 лютого 1908 року на станції Боровенка Крестецького повіту Новгородської губернії. 1917 року родина переїхала на батьківщину діда – в село Сигнаївка Звенигородського повіту Київської губернії (нині – Шполянський район Черкаської області). У 1919 р. – в с. Станіславчик, далі в с. Лебедин, де у 13 років важко перехворів на скарлатину і втратив слух, потім, з 1921 р. – знов у Сигнаївці. У 1923 році разом зі старшим братом, Олександром, та матір'ю переїжджає до Києва. Втрата слуху майбутнім письменником компенсувалася вольовим розвитком пам'яті, начитаністю: книжка стала для хлопця одним з основних джерел формування художньої й соціальної свідомості. Закінчив мовно-літературний факультет Київського інституту народної освіти.

Рано почав писати вірші: спершу російською мовою, поступово зі словником удосконалював свою українську. В літературу Влизька ввів Борис Антоненко-Давидович, надрукувавши в київському журналі «Глобус» (1925. – № 22) його вірш «Серце на норд». Відтоді Влизько регулярно друкується в газетах «Комсомолец України», «Культура і побут», «Літературна газета», журналах «Життя й революція», «Молодняк», «Нова громада», «Червоний шлях». Зблизився з Михайлом Семенком і українськими футуристами, активно співпрацював у їхньому органі журналі «Нова генерація». Належав до літературних організацій «Молодняк» і ВУСПП. Автор збірок віршів «За всіх скажу» (1927), «Поезії» (1927), «Hoch, Deutschland!» (1930), «Живу, працюю!» (1930), «Книга балад» (1930), «Рейс» (1930), «Моє ударне» (1931), «П'яний корабель» (1933), «Мій друг Дон-Жуан» (1934), книжки нарисів «Поїзди ідуть на Берлін» (1931).

Арештований у лютому 1934 року. Після вбивства Сергія Кірова, у грудні 1934 року страчений нарівні з багатьма діячами української культури за рішенням виїзної сесії Військової колегії Верховного Суду СРСР за приналежність до міфічної контрреволюційної терористичної організації. Реабілітований посмертно 1958 року.

У 2008 році, на батьківщині поета, Шполянською районною державною адміністрацією спільно з Шполянською районною радою заснована літературна премія імені Олекси Влизька. Мета – вшанування пам'яті поета-земляка Олекси Влизька та відзначення кращих високохудожніх літературних творів, сповнених життєствердності й духу новаторства, спрямованих на розвиток духовності, побудову незалежної демократичної України. До участі в конкурсі допускаються книги, збірки чи прирівняні до них публікації в літературних часописах, що вийшли з друку за останні 3 роки, не відзначені іншими преміями. Мова видання – українська. Право висунення робіт на здобуття премії мають колективи творчих спілок, організацій, установ, навчальних закладів, громадських об'єднань, засоби масової інформації, за згодою автора. Кожна із організацій може представити на здобуття премії одну чи декілька книг або збірок одного

автора. Премія присуджується один раз на рік до дня народження Олекси Влизька – 17 лютого. (Матеріали взято із ресурсу: [https://uk.wikipedia.org/wiki/Влизько Олекса Федорович](https://uk.wikipedia.org/wiki/Влизько_Олекса_Федорович) та Енциклопедії Сучасної України (Т. 4, С. 667)).

Окремі видання, публікації

A4543 84(2=Укр)7 В 58

Вибране : поезії / [упоряд., вступ. ст. Михайла Слабошпицького]. – Київ : Дніпро, 1988. – 172 с.

Бу2

Вибрані поезії / упоряд., передм., прим. та ред. Леоніда Новиченка; вступ. ст. Павла Усенка. – Київ : Радянський письменник, 1963. – 242 с.

Поезії // Дивослово. – 2008. – № 2. – С. 59-60.

Про життя та творчість Олекси Влезька

B47980 83.3(4УКР) С17

Влизько Олекса Федорович // Самі про себе: автобіографії українських митців 1920-х років. – Київ : КЛІО, 2015. – С. 100-103.

B33618 63.3(4УКР) П78

Курас І. Ф. Влизько Олекса Федорович (1908 – 1934) // Провідники духовності в Україні. – Київ : Вища школа, 2003. – С. 187.

B33298 84(4УКР)6 Л13

Лавріненко Ю. А. Олекса Влизько // Лавріненко Ю. А. Розстріляне відродження. Антологія 1917 – 1933 : поезія-проза – есей. – Київ, 2001. – С. 321-324.

B24041-1 83.3(4УКР)6 І 90

Олекса Влизько (1908 – 1934) // Історія української літератури ХХ століття у 2 кн. Кн. 1. 1910 – 1930-ті роки : навч. посіб. – Київ : Либідь, 1994. – С. 408-412.

A20293 83.3(2=УКР) С47

Славутич Я. Олекса Влизько // Славутич Я. Розстріляна муза. – Київ, 1992. – С. 153-158.

M456-1 83.3(2=Укр)7 З-11

Брюховецький В. Олекса Влизько // ...З порога смерті... – Київ, 1991. – Вип. 1. – С. 104-105.

A20543 84(4УКР)6 Л13

Лавріненко Ю. Олекса Влизько // Лавріненко Ю. Розстріляне відродження. – Париж, 1959. – С. 362-379.

Шевченко С. В. Олекса Влизько: таємниця страти поета // Дзеркало тижня. Україна. – 2015. – № 26. – 17-24 лип.

Базилевський В. Олекса Влизько (1908 – 1934) сонце-поклонник з короткозорого Ельдорадо // Слово Просвіти. – 2012. – 26 квіт. – 2 трав. – С. 8-9.

Філіпчук Н. «Сьогодні я сяду на бюст Сталіна. Олекса Влизько» / Н. Філіпчук, О. Бантишев // Голос України. – 2010. – 11 листоп. – С. 20.

Ткалич І. До 100-річчя Олекси Влизька // Слово і час. – 2008. – № 5. – С. 107.

Слабошпицький М. Венямін літературної сім'ї (Олекса Влизько та інші) // Київ. – 2008. – № 4. – С. 87-106; № 7-8. – С. 127-162.

Волинець Ю. Буремний життєвий ноктюрн Олекси Влизька : 100 років від дня народження // Українська культура . – 2008. – № 8. – С. 40.

Ковалів Ю. Олекса Влизько // Дивослово. – 2008. – № 2. – С. 54-59.

Слабошпицький М. Венямін літературної сім'ї (Олекса Влизько та інші) // Київ. – 2008. – 29 лют. – С. 6.

Слабошпицький М. Один із «Розстріляного відродження» // Урядовий кур'єр. – 2008. – 21 лют.

Вежель-Веркалець Л. Верхи на вождях – у Биківню: невідомі сторінки долі Олекси Влизька // Київ. – 1998. – № 11-12. – С. 140-147.

Крижанівський С. «За всіх скажу» : минуло 90 літ від дня народження Олекси Влизька // Літературна Україна. – 1998. – 25 черв.

Абліцов В. Він брав «світ терновий в обійми сонячні» // Голос України. – 1998. – 14 квіт.

Сингаївський М. Талант яскравий і дужий // Демократична Україна. – 1998. – 26 лют.

Бойко Ю. Поет недолавної мужності – О. Влизько // Розбудова держави. – 1994. – № 2. – С. 45-48.

Степанов Ф. Олекса Влизько: трагедія віри // Слово і час. – 1993. – № 2. – С. 17-23.

Слабошпицький М. ...У країні й годині своїй : [про поезію О. Влизька] // Вітчизна. – 1987. – № 2. – С. 152-162.

Влизько О. Мій брат Олекса // Дніпро. – 1983. – № 2. – С. 118-121.

Гординський С. Розстріляний – але живий (до 70-річчя Олекси Влизька) // Сучасність. – 1978. – № 9. – С. 38-47.

Первомайський Л. Обіцяння і здійснення // Вітчизна. – 1968. – № 2. – С. 145-153.

Сайти в мережі Інтернет

Веселова Катерина. Розстріляне відродження: Олекса Влизько. Легенда з легенд [Електронний ресурс] // Словопис. – Електрон. дані. – Режим доступу : <http://slovopys.kubg.edu.ua/rozstiliiane-vidrozhennia-oleksa-vlyzko-lehenda-z-lehend/>. – Назва з екрана. – Дата перегляду : 16.01.2023.

Влизько Олекса. Власні твори [Електронний ресурс] // Читиво. – Електрон. дані. – Режим доступу : https://chtyvo.org.ua/authors/Vlyzko_Oleksa/. – Назва з екрана. – Дата перегляду : 16.01.2023.

Солодько Павло. Олекса Влизько – дід банкіра Морозова (вірші) [Електронний ресурс] // Українська правда. – Електрон. дані. – Режим доступу : <https://blogs.pravda.com.ua/authors/solodko/4c6e104694f8a/>. – Назва з екрана. – Дата перегляду : 16.01.2023.

Загорулько Ростислав. Олекса Федорович Влизько [Електронний ресурс] // Центральний державний архів-музей літератури і мистецтва України. – Електрон. дані. – Режим доступу : <https://csamm.archives.gov.ua/2019/09/26/1440/>. – Назва з екрана. – Дата перегляду : 16.01.2023.

Підготувала бібліограф А. Попкова